

vsque insaniunt. Longe sum a proposito digressus, iam ad me redeo. Ego, cathedra numismatica exclusus, nolui pati maculam mihi iniqua criminationes adpersam, neque poenam ea caussa impositam. Adiuvi intrepide ipsam Maiestatem. In supplicii libello docui meam dispensationem non fuisse subreptitiam. Prouocauit numeros Excelsi Consilii. Supplex libellus, vt solet, huc pro opinione submissus, hanc expressit fassionem: per errorem accidisse, vt ego cum reliquis, qui de subreptitia dispensatione accusabantur, immerito confunderer; imo dignum me esse altissimis gratiis ob insignia mea conanima. Tum ego mihi restitutus, et negatam testandi facultatem reuindicauit; et a cooperatura me exemi, eoque cursu, quo mereri coepi a prima iuuentute mea, decernenda praemia, et vitae subsidia, impetraui. Nam ille Grobianus Asinus Stomphax, impudenter me aggressus, inter reliqua et hoc iure iurando minabatur; me Piaristam ex Fundo Jesuitico nunquam participaturum. Prouideat mihi Fenglerus, Episcopus ex Piarista creatus, Petrino ex Piarista facto. Et hic ergo triumphauit. Ne metuas rebus meis: eae quidem fisci iniquo visco non inuoluentur; modo abundantius habeam, quod possim suprema voluntate disponere! Iterum excludor: sed proxime rursus confabulabimur. Vale, et me ama. Pest. 3. Novemb. 1803.

Közli: DR. RÉCSEY VIKTOR.

JÁSZAI PÁL NAPLÓJA.

— Tizenötödik és befejező közlemény. —

1839.

Mint 19 éves ifju kezdém e naplót, mint 30. éves férfi folytatom azt. Akkor még országos dolgokról keveset eszmélve, egy-két jó barát tevé édessé az életet, gondom egyedül iskolai körömre terjedt, — később a szerelem szőtt napjaimba némi érdekes változatosságot. Ázon hű barátim nagyrészt elhullottak, szerelmem vakot vetett s most hazám viszonyai, nemzetem literaturája az, mi hivatalos foglalatosságaimtól üresen maradó időmet elfoglalja. *Hat egész élet röppenni hagyék*, bár sok jeles, sok nevezetes történt ez idő alatt; el valék foglalva többféleképen, egész halmazra terjedő magánmunkáim, s hogy hivatalomnak eléggé megfeleltém, teljes tanúi, hogy időm hasztalan nem töltém. Mai ifjui naplómba tekintvén, ismét felébredt bennem a vágy, folytatnom elkezdett jegyzeteimet, mert vajmi érdekes lefolyt napjaink lánczsorán áttekintenünk, s azoknak emlékeiben mint tükörben tekintenünk münmagunkat. — Az előzményeket itt bár rövid vázlatokban átfutnom érdekes ugyan, de sok időt kívánó volna, — így a napi rendet kezdem meg; — az előzmények ki fognak tűnni következőkben.

Május. 20. Hétfőn, eddig a magyar nemes testőrző seregnél most az 5. év eltelté után a Hohenzollern-Hechingen nevet viselő, Sáros-Patakon, Zemplém Vgyében fekvő, német könnyű lovasezredhez osztályozott, s oda mint legelső alhadnagy lépő Dániel öcsém jött hozzám reggel, — velem a következő napra határozott elindulása felől értekezendő, —

Szüleim szűkebb házi körülménye miatt én és Samu bátyám vállalók magunkra a fiú kikészítésének terhes gondjait, — így tevének össze magunk nagy megerőltetésével 200. pengő forintot; chez *Gróf Teleky József, irántunk több ízben kitüntetett nagylelkűségénél fogva, felszólítás nélkül járult 50. pengő forinttal.* A szabóval 300. pengő frtban alkudtam meg, úgy hogy most 100., novemb. 1-én ismét 100. és 1840-ki május 1-én ismét 100 frttal rovandom le adósságunkat. — Most tehát az első százat a szabónak kifizettem. Dani a nyugtatványt felőle el is hozta. Uti költségre 30. pengő frtot adtam neki, szívére kötöttem maga jóviseletét, a pénzzel gazdálkodást, s hogyha lehet, jó házasságot ügyekezzen tenni; — mert én a katonaságot jelen időkbén igen céliránytalan kenyérkeresés módjának tekintem. — E 30. frttal a második 100 pengő frtot adám már ki öcsém szükségére. — Hosszasb együtt tanakodás után őt a helyparancsnoksághoz (: Platz Commendo :) menette, egy darabig a városba bérkocsin kikísérem; búcsúkat estvére tevének. Ő hozzám ebéd után el jött, a keményen szakadó eső miatt estviglen nálam mulatott; estve *Naményi Pistával* elkísértem a gárdaházig; — ott a most belépett *Gábrriel Ferit* is meglátogattuk; — s 9¹/₂ óra tájban végbúcsút vevék tőle, holnap a gőzhajóval állapodási helyére indulandótól.

21. *Kedden, Stettner udv. tanácsos úr*, kinek tiszt. osztályában vagyok a magyar kir. kancelláriánál, ebédre hívott meg Károlyi Laczi bajtársammal együtt. — Belépénk, a szokottnál fényesebb asztalt találánk felterítve, pesgőbor-poharakat felrakva; — később örlődött ki, hogy a tanácsos születése napját üli. Ráköszönénk poharainkat, — ő teljes örömeiben hajtá azt ki, elébb az újan kinevezett kancellár Gróf Mailáth Antalért, aztán érettünk, — s kért legyünk neki munkás hivatalában, mint eddig segedelemmel; — mi elnézetért esedeztünk, s gyenge erőnkhez képest ajánlók műnmagunknak kedvös szolgálatunkat. — Ebéd után vígabb nyájaskodásba bocsátkozánk, s midőn már érdekesb kormány dolgokkal kezdé fűszerezni a tanács úr beszédét, Báró Kondé, kamarai gyakorló lépett be, s az egészet ketté vágá. — Búcsut vőnk. Károlyit látogatám meg, mert már rég nem valék nála. A szünni nem akaró eső nála tartá estviglen. Szőnyegre került az országgyűlésre menetel, mi most majd minden kancelláriai tagot foglalatoskodtat. Nekem már háromszor emlité Stettner, hogy egyet közülünk elviend magával, még pedig egyet a gyűlés megnyitására, mást a végére. Károlyi kijelenté nekem, miként ő az elejére óhajtana kiváltképen menni; — én mondtám, nekem mindegy, — a tanácsos határozata döntendi el a dolgot.

22. *Szeredán*, magyar ruhát ölték, s ölte minden bécsi magyar, kinek lehete, vagy nem ellenpártról vala, mert Gróf Mailáth Antal kancellárrá igtaték. Sok fényes uri rend gyüle a kancelláriához, oly diszes, s valóban festői tarka köntös vegyületben, milyenre még egy ilyes alkalomkor sem emlékeznek; — 12 órakor hozá gála kocsján a főudvarmester Coloredo-Mansfeld herczeg; le menénk eleibe a kapuig egész kancelláriai testületül; — felvezetők; — több magyar *Éljen!* hallaték. A tanácsteremben Coloredo német, — a *szokott kaptára ütött rövid*

beszédét, a szellemdús ifju még alig 36. éves kancellár erőteljes német beszéde követé; — a magyar ajk kitünék, sőt sok német fülnek élesen esék. A főudvarmester eltávozta után külön terembe menénk mű a kancellária testülete, s ide csak magányosan valánk menendők, de több főembereket, például az erdélyi kancellárt *Nopcsát*, a volt kancelláriai elnököt b. Miskét, b. Jósikát, gr. Eszterházy Károlyt, Pálffy Grófokat sat. meg nem lehet tartóztatni, hogy velünk együtt be ne vonuljanak. — Hosszú, czikornyás de lankadt latin beszéddel üdvözlé itt az új kancellárt, a kancellária nevében Bedekovich Lajos báró, másod alkancellár, mit a jeles Gróf mennyivel rövidebb, annyival classicaibb, szellemdúsabb szinte latin beszéde követe a valóban szónoki ajakról. — »Elmultak — mondá a lelkes férfiú — az idők, melyekben e fényes hivatalokra emelkedett előbbi kancellárok, a mellett hogy kötelességek pontos betöltésével diszelhettek, még babért is arathatának nevök mellé, — belépett a mindent újítani, az elődök szerzéseit, a minden ót elvetni törekvő kor, — s valóban megrettenék hivatalom terheitől, ha oly férfiak nem volnának köröttem (: itt az előtte álló Bartal és Stettner tanácsosok felé tekintett :) kik önszorgalmuk s jelességük által verekedtek mostani méltóságukra, kik fényt terjesztének mindig a testületekre, melyeknek tagjai valának, s kiket én személyes megkülönböztetésre méltattam már ennek előtte, s fogok méltatni jövődöre; — csak ezek segedelmével reménylem, hogy a királyom s kedves hazám közös javát, mit semmi jó fejedelem nem választhat el egymástól, munkálhatom állandóan.« A körülállókkali kézfogás, részint nyájas főhajtás zárta be a szép ünnepet; — s több magyar *Éljenek* közt hagyók el a terem, *mi nem épen volt mindenkinek inyére.*

23. *Csütörtökön* Stettner tanácsosnál ebédeltem. Ebéd után több diplomaticai s közjogi kérdésekbe ereszkedtünk. Panaszkodék ő, mily nehéz Magyarországon a jus publicum tudásában csak valamennyire is haladni, — mert úgymond nem mindennek juthat a szerencse egész Archivumokat *kizsákolni*, mint Bartalnak a pozsonyit, — mig az ember valamire juthatna, megvénül; — én, folytatá tovább, politicus pályára sohasem készültem, s azt gondoltam, elég fényes carrierem lesz, ha Pesten mint prókátor, — nem szégyenlem megvallom, — hírre kaphatok; — im az idők változtak, s én most itt állok. Emlité, hogy *Bedekovichot, már az 1-ső Alkancellárság után látta járni ma, magyar ruhában; pedig Zsedényitől azt hallá, hogy Somsich fog jönni le a Státus tanácsból első alkancellárnak.*

24. *Pénteken*; — egész nap szünetlenül szakadván az eső, ki sem mentem a szobámból. Estve ujságul mondá Naményi, hogy Barsban a *Balogh* dolga elesett, s *Lipovniczky* és *Ambró* választattak országgyűlési követekké. E két utóbbi, a királyi fiscus keresete mellett hűtlenségi perbe fogatván a megye gyűlésén tartott kemény beszédeikért, alázatos könyörgésökre királyi kegyelmet nyertek, így a *királyi párthoz* számítatnak. *Nagy örömet okozott Bécsben a Balogh kimaradása; valamint Nógrádból a Kubinyi Ferenczé; Fejérből a Madarászé, Tolnából a Bezerédyé, s Biharból a Beöthy Ödöné.*

25. *Szombaton.* Gróf Teleky Józsefnek mint az eddig Erdélyhez

tartozott, de az 1836-ki országgyűlési törvénycikkely értelmében Magyarország visszakapcsolt Közép-Szolnok, Zaránd és Kraszna vármegyék, úgy Kővárvidéke valóságos visszacsatolására kinevezett királyi biztosság elnökének jelentését olvastam az iránt, hogy e megyéket, az országgyűlésre meghívó királyi levél ellenére is *eltiltá az erdélyi kormányzések attól, hogy a magyar országgyűlésen követeik által megjelenjenek*, — Zaránd vármegye mégis *Gr. Teleky Domokost*, és *Kozma Pál* főjegyzőt; vagy ezek helyére, ha el nem vállalnák *Gróf Gyulay Lajost* és még egyet választá követeinek, s hihetőleg Teleky és Gyulay jelenedének meg az orsz. gyűlésen. — *Teleky feje volt a mult erdélyi orsz. gyűlésen a szabadszemléknek, s fő eszköze annak, hogy Ferdinánd főherczeg kormányzóznak el nem választaték.*

26. Vasárnap. Tudósítás érkezék, hogy Tolnában a szabadszemlék igen kemény utasítást készitének követeiknek. *Wirkner* titoknok hozá e hirt délután 2¹/₂ órakor Stettnerhez; — a főispánt Eszterházy Károly Grófot, *ki csak nagy pénzáldozattal tudta minap kivinni*, hogy a király pártiak közül választatának követeik, ismét leküldeni gondolkoznak e miatt. Ebédén Stettnernél voltam. Oda izent *Gosztónyi Miklós*, minap országbírói ítélőmester, s a Wesselényi Miklós Báró ellen lefolyt hűtlenségi perben előterjesztő, most az egyesült kamaránál tanácsos, hogy ebéd után hozzá akar jönni. *Stettner azonnal pakolta minden hivatalos irományait, „mert — úgymond — ezen embernek olyan csúnya szokása van, hogy mindent felkutat.* Minap a kancellárral beszélgettem, Gosztónyi oldalt állott, s minden módon fülelt, hajtogatta nyakát előre, hogy beszédünkéből valamit kivehessen; Most jött a kamarához, már a kancelláriához szeretne átgönni, — már ministerialis dolgokat szeretne kezelni, — én vislának hívom.» Ebéd után csakugyan megjelent, s én búcsúmat vevém. *Németh Lajos udv. ágens* barátomat látogattam meg. Ez *Wirknerrel*, *Wirkner Gróf Mailáthtal* van igen nagy összeköttetésben. Mondá, ő azt hiszi, s említette már *Wirknernek* is, hogy a jövő országgyűlése nem fog oly csendesen, a kormánynak annyira akaratja szerint menni, mint ők hiszik; s már előre ki is kiáltották; mert bár *Beöthy Ödön* Biharból, *Balogh*, *Kubinyi*, *Bezerédy* kihagyattak a követeik sorából, épen ezek otthon maradvájok, annál erősebben fognak hatni az utasítások adására. *Némethhez jöti Jankovich Laczi* eddig *Practicáns* társam, most már *Veröcze* Vgye követe, ki ma adta be eddigi hivataláról lemondását, jövendőre már majd azon megyében folytatandó szolgálatját. — *Naményitól* hallám délután, hogy valamely sürgötös hír érkezett, minek következtében *Bartal*, *Wirkner* kétszer levén nála, erősen kezdett dolgozni (hihetőleg a tolnai). — *Bartalnak*, *Gróf Pálffy* kerületi táblai bíró, keményen oda beszélt, miért nem adat számára királyi meghívó levelet? mi ötet törvény szerint illeti; — „*tán csak szokás szerint*“ felelé *Bartal*, de nem kevésbé zavartan, — a hevesen fakadozni kezdő *Pálffyt Nagy Lajos* elnöki titoknak gátlá meg beléptével. *Úgy látszik a kormánygyeplő vesztett Pálffyak, Majláth elleni pártot ügyekeznek alkotni a közelgő országgyűlésen.* — A királyi előterjesztmények még mindig nagy titokban tartatnak. Egész nap eső, csak 8. foknyi meleg.

27. *Hétfőn.* Tolna Vgyéből sebes hír érkezett, hogy miután Eszterházy Gróf a főispán a követek elválasztása után a gyűlést odahagyá, az ellenfél a jegyzőkönyv felolvasása alkalmával az egész dolgot felakará forgatni; — az alispán a nagy zürzavar között eloszlata a gyűlést, s most sem utasításuk, sem hitlevelök nincs a választott követeknek. Ez az mit tegnap Wirkner egy-két szóval tudtára ada Stettnernek. Bartal, Stettner ma már 8. óraker összejöttek szokáson kívül a kancelláriánál, s meg elmentek, tán Gróf Mailáthhoz. Mit határoztak még nem tudni. Pest Vgyéből szinte tudósítás érkezett. Ezen vármegye a f. hónap 4-kén tartott gyűlésében *Gr. Ráday Gedeont* választá követének temérdek szöbbséggel, ki egyik a gyűléseken tartott beszédeiért a kir. ügyek igazgatója felperessége alatt infamia büntetésre perbe fogottak közül. Mihelyt a hirt ide a Nádor feljelentette, egy kir. leirat ment a Vgyéhez, melyben tudtára adatik, hogy ő felsége nyilván kimondván meghívó levelében, hogy alkalmas, *s békesség szerető férfiakat* válasszon országgyűlési követekül, és mégis e megye Rádayt választá, ki a fiskus keresete alatt van, s a kereseti szenytól, bár elég módja lett volna, még eddig sem tisztítá meg magát; — parancsolja tehát, hogy e választás megsemmisítvén, Ráday helyett azonnal más alkalmas követet válasszon. Pest Vármegye most azt határozá, hogy ő e megsemmisítést törvényesnek el nem ismerheti; — Rádayt ugyan nem küldi fel Pozsonyba, de a mellett hogy ő felségének e dolgot tudtára adja, egyszersmind 2-dik követe Szentkirályi Móricz által mint sérelmet adatja elő mindjárt az országgyűlés kezdetén, s körlevél által szólít fel minden megyét, pártolják ez ügyet. Ma jött kezembe egy Resolutio azon felterjesztményére a magyar kancelláriai némely tagokból, névszerint a Gróf Mailáth elnöksége alatt, Bartal, Stettner, Szerencsy és Plathy tanácsosokból, úgy a 2-od alkancczellár B. Bedekovichből álló felsőbb helyről kinevezett biztosságnak, minő rendeleteket kelljen tenni a beálló országgyűlése iránt, s miféle királyi kívánatokat terjeszteni annak eleibe. Még ez év elején adatott ez fel, az itt Bécsben akkor megjelent nádor, primás és Gr. Cziráky Antal akkori országbíró külön véleményeikkel. A nádor, s a primás véleménye mint gondolni lehet mérséklett, törvény s alkotmányszerű, — de annál tulajságosb, anrál hazafiatlanabb a Gr. Czirákyé. Ennek véleménye szerint erővel, bátorsággal kell most fellépni a kormánynak, a hűtlenségi perbe fogottak ellen a legszigorubbann menni, s elkészülve lenni arra is, ha az országgyűlésnek úgy kellene is eloszlatatnia, mint néhány évvel ezelőtt az erdélyinek; a királyné megkoronázását nem kell belé tenni a kir. kívánatok közé, mert ezt alkalmúl használnván az ország lakosi, könnyen azt kívánhatnák, adjon ő felsége bocsánatot a hűtlenségi perbe fogottak: nak, mint adott minap ily alkalommal az olaszoknak, mi gyengeséget mutatna; a kerületi üléseket el kellene ugyan egészen törölni, miután azonban már százados szokáson alapulnak, legalább az ifjuságot kell belőlök kirekeszteni, s zárt ajtóknál tartani a tanácskozást; azt is pedig úgy, hogy sok idő ne engedessék a kerületi tanácskozásra, hanem vagy vannak készen vagy nem, az országos ülés megtartassék; — előre lehet látni, hogy Gr. Rádayt, s más nota alá fogottakat némely megyék fog-

nak ügyekezni követekké elválasztani, de az ilyeneket el kell tiltani, mint 1794-ben Czinderyt a Somogy Vgyei követet eltiltották; végre a főrendek táblájánál, hová Gr. Dessewffy Aurélt, és Gróf Almássy Móriczot, úgy Ürményi Ferenczet és Tihanyit, ez utóbbiaknak valamely főispánságot adván, is meg kell hini, s minden módon pártolni, — az udvari részen levőknek meghagyni, hogy az országgyűlés végeig ott maradjanak. Mindezen javallatokból, melyeknek a kancelláriai választmány nagyrészt ellenek volt, csak a királyné koronázásának kimaradtát hagyá helyben a felség, ezt azon időre tartván vissza a Cziráky véleményéhez képest, ha az országgyűlés az udvar óhajtása szerint menne, s azt az országlakosok magok kívánnák. A Ráday ügyben szinte helyben hagyá a javallatot. — Így tehát a királyi kívánatokat fogják tenni: 1. Katonaadás., 2. Az adó és katonatartásbeli országos munkálat megvizsgálata. 3. Az adónak újabbi megajánlása, — de ha lehet azon feltételnek, mely a mult orsz. gyűlésen odaszúrattott, hogy t. i. vele együtt az országgyűlés határnapja is kitzetetik, kihagyásával. E szerint előre látható, hogy e gyűlés ismét hosszan fog tartani, mind a mellett, hogy Cziráky javallá a felségnek, hogy nem kell a rendeknek a tanácskozássra hosszú időt hagyni, hanem a gyűlés bezárásával sürgetni őket gyakran, — a mult orsz. gyűlés végét hozvája fel például, hol a sürgetések miatt, egykét hét alatt több végeztetett, mint addig hónapok alatt. Órizzze meg Isten szegény nemzetemet az ilyen magyartól! Esős, igen hideg idő.

28. *Kedden.* Semmi nevezetes. Délután véletlen Bónis Samu kedves barátom s most Szabolcs Vgye követe lépett be hozzám, testvérével Barnabással. Elmentünk együtt az olasz daljátékba. Estve a »Bárány«-nál vacsoráltunk. Egész nap szakadt az eső.

29. *Szerdán.* Korán reggel Bónis Samu jelent meg nálam, — tanakodtunk az ország, részint magános dolgainkról. Mondá megtette a rendelést, hogy Dani öcsém választása szerinti jó lovat kapjon, — ára iránt teljességgel nem akart értekezni. Ebéden Stettnernél voltam, — különös rossz kedvben találtam, — a híreket, hogy Tihanyi Temesi főispánná, s Beóthy Ödön Debreczen városa követévé választaték, már ő is hallá, — ez utóbbit kétségbe hozá, s ha ez igaz — úgy mond — nem méltó, hogy a kórmány pártolja a városokat. Egész délután Bónis Samuval sétálgattam. Változó idő.

30. *Csötörtökön.* Úrnapja levén, én mint a kit e napnak már többször látott pompái nem érdeklének, szobámban maradtam literáriai multságaim közt. Ebéd után a két Bónissal kimentem sétálni, a Wasser Glacis-n találkoztunk Zoltán Jancsival a Szabolcsi 2-od Alispánnal s 1-ső követtel, és kedves nejevel. Én s Bonisék onnan a Prater vigalmait, később a népkert multságait mentünk megtekinteni; s estve a Bárány-nál vacsoráltunk. Ez után Samutól, mint másnap Pozsonyba elutazandótól búcsúmat vöm. Reggel borongós, később szép tavaszi idő.

31. *Pénteken.* Gönczy Sámuel bátyámmal, a kassai kerületi 2-od tartománybiztossal találkozám, — együtt ebédelénk, — mondá miként örül Dani előmenetelén, s hogy rólunk annyi jó hírt hall; — emlité hogy mind ő s mind Gr. Sztáray is ajánlá öcsémet ezredesének; bekisér-

tem Gr. Mailáthhoz a kancelláriába. Itt Szegedy Lajos udv. titoknok, az országbíró Mailáth Györgynek jövendő veje kért meg, nézném át magyarul feltett házasság hirdető jelentését; — átnézém, javíttatám, — egyszer megnyílik az ajtó, a kancellár kilép, s derült arczzal fogadja főhajtásomat, — Szegedy összecsókol csekély fáradságomért, a kancellárral elindul, én utánok ballagok, — a lépcsők alján a kancellár megáll, visszafordul, — intésére én sebesen alá sietek, s ő (:kalapját fel nem akará tenni, míg főmet én is be nem fedezém :) e szavakat intézé hozzám: »már régen akarám megkérni egy szivességre, mind magam, mind bátyám az országbíró nevében, — a vármegyék örvendező levelei érkeznek mindenfelől, ezekre csinosabb magyarsággal akarnánk felelni, — arra kérném tehát, felelne nevünkben a törvényhatóságoknak!« — Örömem mily nagy vala e szép megtiszteltetésen, nem vagyok képes kifejezni. Tiszta meleg idő.

Június. 1. Szombaton, semmi nevezetes; — többnyire Bónis Barnabással töltém az időt.

2. Vasárnap. Stettternél ebédeltem; másnap indulandó volt Pozsonyba az országgyűlésre; — azt, mit máskor már háromszor említett, hogy valamelyikünket magával leviszen, most elő sem hozá, — én pedig szerényebb valék, hogy sem emlékeztettem volna reá.

6. Csütörtökön. Pozsonyból ujságok érkeztek, — hogy a Rendek a kir. személynök az iránti javallatát: tisztelnék meg a főrendeket, nem akarák elfogadni, mondván, hogy a Pest, Tolna s Erdélyi két követek nem lévén jelen, ők egész országgyűléssé magokat nem alakíthatják, — végre ezen kérdés kerületi ülésre halasztatván, a főrendek megtiszteltetésére küldöttséget neveztek; — ezek a primás elnöklete alatt viszonzóak üdvözlötöket; kivívták azt is hogy a királyt magyarul köszöntsék meg. Mindezeknél rám nézve örvendetesb hír volt, mit Kussevich Auréltól hallék, hogy Névery Sándor status-tanácsi tiszté neveztetvén ki, így nálunk egy fogalmazói hely megüresedett. — Náményival s Kussevich-csal, Grubiczy Laczi collegámhoz mentünk örvendezni, kit koránál fogva leginkább illet e hely.«

Itt a napló megszakad.

Az eredetiből szórul-szóra másolta

CZÉKUS LÁSZLÓ.